

HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri :
Paris Hukuk Fakültesi Doktoru
AVUKAT
Mîlâsî GAD FRANKO

Tahrir Heyeti

Fuat Hulûsî B. Temyiz Mahkemesi
azasından

Sabri Şakir B. Ad V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

Ahmet Refik B. İstanbul İcra Reisi

Ahmet Samim B. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şarî Kroza. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Aşıl Mester. Paris Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müderrislerinden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mecmu-
ası tahrir heyetinden.

Bahir B. Kavanin ihzârı komisyonu
azasından.

Mehmet Talât B. Avukat

M. A. Bilyoti. Paris Hukuk Fakül-
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gat Franko Beyin yazıhanesi
Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur
Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber
400 kuruştur
Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

KÂATÇILIK ve MATBAACILIK ANONİM ŞİRKETİ

1929

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Her ayın on beşinde neşrolunur

TETEBBÜLER

DOCTRINE

Hukukî Fikirler: RÉFLEXIONS JURIDIQUES

Kanunların ahengi

Her gün cumhuriyet idaresi kavanin manzumesini yeni eserlerle süslemektedir; her gün mühim bir kanun eski idarelerin bıraktıkları boşlukları doldurmaktadır. Cumhuriyet adliye erkânının ve başlarında bulunan vekil beyin bu baptaki azmü himmetini taktir etmemek imkânsızdır.

Kanunların tevali ettiği bu sıralarda en ziyade dikkat edilecek nukattan başlıcası, her birinde bulunan hükümlerin yektiğeriyle tezat ve tenakuz teşkil etmemesidir. Gerek prensiplerde, gerek kaidelerinde kanunlar arasında bir ahengi tam bulunmalıdır.

Kabul etmek lâzımdır ki bu noktai nazardan şayanı dikkat cihetler vardır. Bunu bir tenkit mukabilinde söylemiyorum; cünkü bizim gibi sür'ati berkiye ile kanunlarını tedvin mecburiyetinde bulunanların, hükümlerini yekdiğerine tevfiik hususunda bazı küçük zuhûllerde bulunmaları pek tabiidir. Ve hatta denebilir ki bu ahenksizlikler pek fazla değildir.

Bu cihette en mühim nokta borçlar kanununu yalnız ahkâmı hukukiyeye munhasır adederek ayrıca bir ticaret kanununun tedvididir.

Malûm olduğu üzere Borçlar kanunu isviçrede hem hukuk hem ticcarî mesaile tatpik edilüp senelerce yapılan tecrübelerde bundan katiyen zarar görülmemiştir. Mademki adli kanunlarımızın temel taşını teşkil eden kanunu medenîyi isviçreden almış bulunduk. Borç-

ları da onlar gibi ticarî ve hukukî hususatâ teşmil etmek pek lâzımdı. İcabında noksan olan bazı ahkâm ilave edilebilirdi. Meselâ hali hâzırda borçlar kanununda bulunan on altıncı bap (nakliye mukavelesine) mütedairdir. On yedinci bap ise (ticarî mümesiller ve diğer ticarî vekillere) aittir. Bu hükümler sırf ticarî mahiyettedir. Eğer ayrı bir ticaret kanunu ile amel edecek isek bu hükümleri borçlar kanununda bırakmakta ezhanı teşvişden başka ne netice verebilir? Şayanı dikkattir ki bazı hususatta borçlar kanununda bulunan ahkâm ticaret kanunundaki ahkâmdan daha teshilkârdır. Meselâ matlubun devri hakkındaki ticaret kanununda mûnderiş ahkâmı aynı bahıs için Borçlarda mevcut kavaitle mukayese ediniz. Borçlar kanununun daha vüs'atlı, daha sümüllü ve daha etraflı olduğu göze çarpar. Tercüme edilmeyen anonim şirketler bahsında borçlar kanununda öyle musarreh ve muvazzah ahkâm vardır ki ticaret kanununda bulamazsınız.

Yeni icra kanununda rehnin bey'i, vezaifi icra dairesine tevdi edildiği halde kanunu ticaret o vazifeyi mahkemeye vermekte olduğundan bu cihetten de iki kanunun muvazenet ve ahengini temin lüzumu göze çarpar.

Aynı zamanda evvelden münteşir hususî kanunlarla yeni kanunlar arasındaki mübayenetlerde tetkike şayandır. Meselâ eski «cemiyetler kanunu» ile yeni kanunu medenî ahkâmı arasındaki mübayenetleri halletmek bir vazifedir. Kanunu medeninî neşri üçüncü senesine girdiği halde bu mübayenetlerin hâlâ kalması makbul bir hareket olamaz.

Tabii henüz yeni olan bu kanunlarda göze çarpan bu küçük pürüzlerin tatpikatta yavaş yavaş halledileceği de muhakkaktır. Her halde nazarı dikkati celbetmeği faideli gördüm.

Milâshı : GAD FRANKO

Ünyede avukat M. Beye :

Kanunun temyiz faslında nakız üzerine tashihi karar olamayacağı hakkında ne sarîh ne zîmî bir kayıt yoktur. Mutlakîyete nazaran caiz olduğu gibi esasen tatpikatta da her gün meşhûr olmaktadır.

G. F.